RESOLUTIE (EU) 2023/1890 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 10 mei 2023

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) voor het begrotingsjaar 2021

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) voor het begrotingsjaar 2021,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0130/2023),

A. overwegende dat volgens zijn staat van ontvangsten en uitgaven ([1]) de definitieve begroting van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) ("het Instituut") voor het begrotingsjaar 2021 in totaal 360 913 825,71 EUR bedroeg, wat een daling van 42,26 % ten opzichte van 2020 betekent;

B. overwegende dat de raad van bestuur 357 511 198 EUR (96 %) heeft toegewezen aan de acht kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG's) van het Instituut voor de uitvoering van hun bedrijfsplannen voor 2021;

C. overwegende dat de begroting voor het begrotingsjaar 2021 is gedaald als gevolg van het aanzienlijk lagere bedrag aan toegekende en uitgevoerde subsidies voor de KIG's in 2021 wegens de overgang tussen de vorige en de nieuwe perioden van het meerjarig financieel kader;

D. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van het Instituut voor het begrotingsjaar 2021 ("het verslag van de Rekenkamer") verklaart redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van het Instituut betrouwbaar is en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2021 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van vastleggingskredieten voor het lopende jaar van 97,91 %, een daling met 1,94 % ten opzichte van 2020; merkt voorts op dat het uitvoeringspercentage van betalingskredieten voor het lopende jaar 99,47 % bedroeg, een stijging met 0,34 % ten opzichte van 2020;

2. neemt kennis van de goedkeuring van de strategische innovatieagenda (SIA) 2021-2027 van het Instituut, waarin de verhoogde begroting van het Instituut ten bedrage van bijna 3 miljard EUR voor de periode van zeven jaar en een ruimer mandaat zijn vastgelegd;

3. merkt met betrekking tot de vervolgopmerking over de vergoeding van door een tijdelijk personeelslid van het Instituut gemaakte reis- en verblijfskosten van 1 200 EUR op dat het Instituut in 2022 als corrigerende maatregel een nieuwe aanbesteding heeft uitgeschreven voor het inschakelen van tijdelijke personeelsleden, waarin de kosten van de dienstreizen van tijdelijke personeelsleden en aan reizen verbonden aspecten zijn vervat om mogelijke risico's te beperken;

([1]) PB C 141 van 29.3.2022, blz. 161.

Prestaties

4. merkt op dat het Instituut gebruikmaakt van een systeem van kernprestatie-indicatoren met betrekking tot de KIG's van het Instituut; merkt op dat de KIG's, net als in de voorgaande jaren, de door het Instituut toegekende subsidiebedragen niet volledig hebben besteed;

5. merkt op dat het Instituut zijn werkprogramma in 2021 in ruime mate heeft uitgevoerd, hoewel er enige vertraging is opgetreden als gevolg van de late vaststelling van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad ([2]) en Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad ([3]); merkt op dat sommige prioriteiten zijn uitgesteld tot 2022, namelijk de monitoringstrategie en de overgang naar eGrants, vanwege het gebrek aan personele middelen van het Instituut; vermeldt onder de belangrijkste verwezenlijkingen van het Instituut in 2021 de lancering van zijn "HEI Initiative: Innovation Capacity Building for Higher Education" (Initiatief voor instellingen voor hoger onderwijs: capaciteitsopbouw op het gebied van innovatie voor hoger onderwijs), een belangrijke doelstelling van de SIA 2021-2027; is ingenomen met het feit dat de gemiddelde subsidietoekenningstermijn is verkort van 187 dagen tot 117 dagen;

6. is ingenomen met de ontwikkeling van synergieën en samenwerkingspraktijken met andere instellingen en organen; neemt in dit verband kennis van de vooruitgang die in 2021 is geboekt bij de uitvoering van het memorandum van overeenstemming van het Instituut en de Europese Innovatieraad (EIC), met gezamenlijke projecten betreffende de start-ups van de KIG's die zich aansluiten bij het acceleratieprogramma van de EIC of de bevordering van de Woman Entrepreneurship Agenda (agenda vrouwelijk ondernemerschap); neemt kennis van de samenwerking van het Instituut met het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving, bijvoorbeeld inzake aanwervingspanels en IT-ondersteuning; neemt voorts kennis van de vruchtbare samenwerking van het Instituut met het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie ter bevordering van innovatie bij Europese (middelgrote en kleine) bedrijven, waarbij in 2021 meer dan 700 personen hebben deelgenomen aan 35 activiteiten;

Personeelsbeleid

7. merkt op dat de personeelsformatie op 31 december 2021 voor 93 % was ingevuld, aangezien er 42 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 45 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan (hetzelfde aantal toegestane posten als in 2020); merkt op dat er in 2021 daarnaast ook 21 arbeidscontractanten, 15 tijdelijke werknemers en één gedetacheerde nationale deskundige voor het Bureau werkten;

8. betreurt het gebrek aan genderevenwicht in het hoger en middenmanagement van het Instituut, waar vijf van de zes functies (83 %) door een man worden bekleed; neemt kennis van het genderevenwicht in de raad van bestuur van het Instituut, waarin 9 van de 15 leden (60 %) man zijn, en in het totale personeelsbestand van het Instituut, waarin 35 van de 63 leden (56 %) vrouw zijn; stelt vast dat het Instituut vastbesloten is zijn genderactieplan uit te voeren, wat blijkt uit een reeks in 2021 georganiseerde activiteiten zoals het KIG-overschrijdende programma voor vrouwelijk ondernemerschap en vrouwelijk leiderschap, en het project "Girls Go Circular", dat specifiek is gericht op het bevorderen van de participatie van vrouwen op het gebied van wetenschap, techniek, ingenieurschap en wiskunde; verzoekt het Instituut zo spoedig mogelijk concrete maatregelen te nemen om het genderevenwicht in alle lagen van de hiërarchie te verbeteren en hierover verslag uit te brengen aan de kwijtingsautoriteit;

9. merkt op dat één voormalig lid van de Commissie en één voormalig lid van het Europees Parlement als leden van de raad van bestuur van het Instituut geld ontvangen uit de begroting van het Instituut;

10. merkt op dat het personeelsverloop van het Instituut in 2021 6,3 % bedroeg; merkt op dat het Instituut moeilijkheden heeft met het aantrekken en behouden van hooggekwalificeerde werknemers als gevolg van de lage salariscoëfficiënt voor Hongarije; is ingenomen met de stimulerende maatregelen en sociale initiatieven van het Instituut om een hoog personeelsverloop te voorkomen;

([2]) Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 11).

([3]) Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — Het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1).

11. neemt kennis van de aanzienlijke toename van de werklast van het Instituut in 2021 en van nieuwe taken in verband met het uitgebreide mandaat van het Instituut in het kader van Horizon Europa; merkt echter op dat het ruimere mandaat en de toegenomen taken niet gepaard gingen met nieuwe personele middelen, hetgeen heeft geleid tot een kritieke onderbezetting, waardoor de uitvoering van het meerjarig werkprogramma van het Instituut en de zekerheid over de beheerde middelen in gevaar zijn gekomen; stelt vast dat de administratieve kosten van het Instituut als gevolg daarvan zeer laag zijn, namelijk 2 % van zijn totale begroting, vergeleken met een gemiddelde van 4,6 % in het kader van Horizon 2020; wijst in dit verband op het risico dat niet alle kernpunten van het jaarlijkse werkprogramma van het Instituut worden uitgevoerd; merkt op dat de ontoereikendheid van de personele middelen van het Instituut en de daarmee gepaard gaande risico's aangepakt zijn door de raad van bestuur van het Instituut, die eind 2021 zijn goedkeuring heeft gehecht aan de reorganisatie van het beheer van de beschikbare middelen, met onder meer een herziening van de structuur en het organigram van het Instituut in 2022; benadrukt dat het Instituut, na afwijzing van een eerste verzoek om extra posten voor 2021 en 2022, in 2022 opnieuw een verzoek om tien extra posten heeft ingediend; erkent dat de middelen van het Instituut moeten worden afgestemd op de verplichtingen die voortkomen uit het nieuwe mandaat; herinnert eraan dat het risico op fouten en onregelmatigheden toeneemt als niet wordt voldaan aan de personeelsbehoeften en dat dit derhalve mogelijk ook schade toebrengt aan het goed financieel beheer van de EU-begroting;

12. wijst er nog eens op dat het belangrijk is een personeelsbeleid voor de lange termijn te ontwikkelen inzake het evenwicht tussen werk en privéleven, en herinnert aan het belang van levenslange begeleiding, een aanbod aan specifieke opleidingsmogelijkheden voor loopbaanontwikkeling, het bereiken van genderevenwicht op alle personeelsniveaus, telewerken, het recht om onbereikbaar te zijn, beter geografisch evenwicht om te waarborgen dat alle lidstaten voldoende vertegenwoordigd zijn, de aanwerving, integratie en gelijke behandeling van personen met een handicap, waarbij er tevens voor wordt gezorgd dat hun kansen breed worden bevorderd;

Aanbesteding

13. merkt op dat het Instituut 87 % van de aanbestedingsprocedures heeft afgerond in overeenstemming met zijn plan voor 2021, zodat het streefcijfer van 85 % afgeronde aanbestedingsprocedures in 2021 werd overschreden; neemt er kennis van dat het Instituut heeft gemeld dat al zijn prioritaire procedures voltooid zijn, met uitzondering van de nieuwe kaderovereenkomst voor communicatiediensten en evenementenbeheer;

14. maakt uit het verslag van de Rekenkamer op dat het Instituut voor twee gecontroleerde betalingen de desbetreffende budgettaire vastleggingen pas na de ondertekening van de overeenkomst had goedgekeurd; neemt kennis van de opmerking van de Rekenkamer dat dit in strijd was met artikel 73, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/715 ([4]); neemt nota van het antwoord van het Instituut, waarin vermeld wordt dat met ingang van 2023 voor het beheren van subsidies gebruik zal worden gemaakt van de standaard IT-instrumenten van de Commissie voor Horizon Europa, waarin passende interne controles zijn ingebouwd om soortgelijke fouten te voorkomen; neemt voorts kennis van de toezegging van het Instituut om zijn operationele standaardprocedure voor financiële circuits te actualiseren teneinde de noodzakelijke wijzigingen tot uiting te brengen; verzoekt het Instituut de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de voortgang van deze actualisering;

Preventie van en omgang met belangenconflicten en transparantie

15. neemt kennis van de bestaande maatregelen en lopende inspanningen van het Instituut om voor transparantie te zorgen, belangenconflicten te voorkomen en aan te pakken, en klokkenluiders te beschermen; merkt op dat het Instituut op zijn website de belangenverklaringen en cv's van de leden van zijn raad van bestuur en het managementteam heeft gepubliceerd;

16. neemt kennis van de toezegging van het Instituut om zijn beleid inzake de preventie van en de omgang met belangenconflicten te actualiseren en te verbeteren; stelt vast dat de raad van bestuur van het Instituut de Commissie heeft verzocht om voorafgaande toestemming voor de vaststelling van een besluit inzake preventie van en omgang met belangenconflicten en inzake besluitvormingsprocessen ter voorkoming van belangenconflicten bij het personeel van het Instituut, dat een aanvulling zal vormen op de regels van het Instituut die op dit moment van kracht zijn; is verheugd over de invoering van extra maatregelen van het Instituut, zoals gestandaardiseerde modellen voor belangenconflicten en een adviescomité inzake belangenconflicten; merkt op dat in het kader van de herclassificatie- en selectieprocedures belangenconflicten zijn vastgesteld en aangepakt met de bestaande risicobeperkende maatregelen;

([4]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/715 van de Commissie van 18 december 2018 houdende de financiële kaderregeling van de bij het VWEU en het Euratom-Verdrag opgerichte organen, bedoeld in artikel 70 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 122 van 10.5.2019, blz. 1).

17. is ingenomen met het feit dat het Instituut tot de negen agentschappen blijft behoren die met betrekking tot de activiteiten van de leden van hun raden van bestuur eigen interne regels invoeren die verder gaan dan de wettelijke minimumvereisten inzake mogelijke draaideursituaties; merkt met name op dat het volgens de gedragscode van het Instituut voor leden van de raad van bestuur gedurende twee jaar na het neerleggen van hun functie verboden is om een betaalde of onbetaalde functie te bekleden bij bedrijven, onderzoekscentra of universiteiten die deel uitmaken van de KIG's van het Instituut of subsidies ontvangen van het Instituut; merkt voorts op dat het Instituut een beleid heeft opgesteld inzake de toegang tot vertrouwelijke informatie voor vertrekkende personeelsleden, alsook richtsnoeren inzake beperkingen en verboden na uitdiensttreding; verzoekt het Instituut de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van de tenuitvoerlegging van het beleid;

18. dringt aan op de invoering van systematischere regels inzake transparantie, onverenigbaarheden, belangenconflicten, illegaal lobbywerk en draaideursituaties; verzoekt het Instituut zijn interne controlemechanismen te versterken en tevens een intern corruptiebestrijdingsmechanisme op te zetten;

Interne controle

19. merkt op dat in het verslag van de dienst Interne audit (IAC) van het Instituut is vermeld dat van de 87 aanbevelingen waarop de vervolgaudit betrekking had, 29 openstaande aanbevelingen zijn afgesloten, 25 openstaande aanbevelingen zijn afgewaardeerd, en geen openstaande aanbeveling is opgewaardeerd; stelt vast dat er bijgevolg op 31 december 2021 geen enkele kritieke kwestie onafgedaan bleef;

20. merkt op dat het Instituut, in het kader van een herziening van zijn organisatiestructuur, in 2021 de aanzet heeft gegeven tot het omvormen van de functie van de IAC naar een functie waarin de IAC toezicht houdt op de KIG's en deze monitort;

21. neemt kennis van de herziene fraudebestrijdingsstrategie van het Instituut voor 2021-2023; merkt op dat van de 14 voor 2021 vastgestelde fraudebestrijdingsdoelstellingen er 9 volledig zijn verwezenlijkt, 4 gedeeltelijk zijn verwezenlijkt en 1 werd uitgesteld;

22. merkt op dat de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie in 2021 een controle van het personeelsbeheer heeft uitgevoerd en afgerond; wijst erop dat bij die gelegenheid drie belangrijke aanbevelingen zijn gedaan; merkt met betrekking tot de follow-up van eerdere controles van de IAS op dat er voor het Instituut in 2021 geen openstaande kritieke of zeer belangrijke aanbevelingen van de IAS waren, en dat sommige belangrijke aanbevelingen vertraging hebben opgelopen en nog openstaan;

23. neemt kennis van de conclusies van de zelfevaluatie op het gebied van interne controle van het Instituut, waarin gesteld wordt dat zijn internecontrolesysteem over het algemeen doeltreffend en efficiënt is, en dat er enkele verdere verbeteringen nodig zijn met betrekking tot beginsel 12;

24. herinnert eraan dat het belangrijk is de beheer- en controlesystemen te versterken om te waarborgen dat het Instituut naar behoren kan functioneren; hamert op de noodzaak van doeltreffende beheer- en controlesystemen ter voorkoming van potentiële belangenconflicten, ontbrekende controles vooraf en achteraf, ontoereikend beheer van begrotingsvastleggingen en juridische verbintenissen, en verzuim van het melden van kwesties in het register van uitzonderingen;

Digitalisering en de groene transitie

25. neemt kennis van de maatregelen die het Instituut heeft getroffen om zijn onlineveiligheid en digitalisering te verbeteren; merkt op dat het Instituut sinds 2021 alle monitoringdiensten van het computercrisisteam voor de instellingen, organen en agentschappen van de EU heeft ingevoerd; merkt op dat het Instituut in 2021 cyberbeveiligingsaudits heeft uitgevoerd en alle gedane aanbevelingen heeft opgevolgd; merkt op dat er in 2021 geen incidenten op het gebied van cyberbeveiliging zijn gemeld; merkt op dat het Instituut, in het kader van de geleidelijke tenuitvoerlegging van SYSPER (het informatiesysteem voor het beheer van personele middelen van de Europese Commissie), in 2021 aanvullende modules voor het beheer van personele middelen heeft goedgekeurd;

26. erkent de leidende rol van de KIG Klimaat van het Instituut ten behoeve van een doeltreffend milieubeheer binnen de Unie; prijst de voortdurende inspanningen van het Instituut om reizen en CO_2-emissies terug te dringen; merkt op dat in 2021 een duurzaamheidscomité is opgericht om verdere maatregelen vast te stellen zodat de activiteiten van het Instituut koolstofneutraal worden;

27. herinnert eraan dat het belangrijk is om de interne werking en het beheer van het Instituut verder te digitaliseren en het tempo waarin procedures gedigitaliseerd worden te versnellen; benadrukt dat het Instituut op dit gebied proactief moet blijven om een digitale kloof tussen de agentschappen van de Unie te voorkomen; wijst er evenwel op dat alle noodzakelijke beveiligingsmaatregelen moeten worden genomen om risico's voor de onlineveiligheid van de verwerkte informatie uit te sluiten;

28. spoort het Instituut aan nauw samen te werken met het ENISA (Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging); stelt voor alle personeelsleden van het Instituut geregeld up-to-date scholingsprogramma's aan te bieden op het gebied van cyberbeveiliging; verzoekt het Instituut zijn beleid inzake cyberbeveiliging sneller te ontwikkelen, dit vóór 31 december 2023 te presenteren en hierover verslag uit te brengen aan de kwijtingsautoriteit;

Bedrijfscontinuïteit tijdens de COVID-19-crisis

29. erkent de uitdagingen voor het Instituut bij het beheer van de bedrijfscontinuïteit tijdens de overgang naar Horizon Europa als gevolg van de niet-tijdige vaststelling van het herziene rechtskader van het Instituut; neemt kennis van de door het Instituut in 2021 onderschreven risicobeperkende maatregelen om, ondanks de genoemde vertragingen, de vereisten van het rechtskader van Horizon Europa in acht te nemen, zoals de vergaderingen van de taskforce voor vereenvoudiging, en de routekaart voor de overgang voor 2021; is ingenomen met het feit dat dergelijke inspanningen de succesvolle overgang van het Instituut naar Horizon Europa mogelijk hebben gemaakt en dat daarbij de operationele verstoring tot een minimum is beperkt;

30. neemt nota van de lopende acties van het Instituut om de bedrijfscontinuïteit in de context van de COVID-19-pandemie te waarborgen, zoals de uitrol van Microsoft Teams voor communicatie en samenwerking, alsmede regelmatige personeelsbevragingen om feedback over belangrijke onderwerpen te verzamelen; moedigt het Instituut aan de geleerde lessen in de praktijk te brengen wat betreft methoden voor werken op afstand en hybride werken, teneinde vergaderingen en werkzaamheden die in de toekomst beter op afstand kunnen plaatsvinden dan met fysieke aanwezigheid, beter te organiseren; herinnert eraan dat het Instituut positieve resultaten heeft geboekt wat betreft deelname aan hybride evenementen;

Overige opmerkingen

31. merkt op dat in de nieuwe SIA 2021-2027 wordt opgeroepen tot een grotere verbondenheid met de lidstaten door middel van meer samenwerking, communicatie en zichtbaarheid; neemt kennis van de maatregelen die het Instituut naar aanleiding hiervan heeft genomen om de communicatie en het bewustzijn binnen zijn gemeenschap te versterken; stelt met name vast dat het Instituut een netwerk heeft opgezet van 89 nationale contactpunten die 57 landen vertegenwoordigen, waaronder de lidstaten, met Horizon verbonden landen en andere derde landen; neemt voorts kennis van de ontwikkeling van het kenniscentrum van het Instituut als een openbaar register van werkdocumenten en verslagen over het beleid;

32. verzoekt het Instituut door te gaan met het ontwikkelen van synergieën (bijvoorbeeld inzake personeel, gebouwenbeheer, IT-diensten en beveiliging), en zijn samenwerking en uitwisseling van goede werkmethoden en discussies over kwesties van wederzijds belang met andere agentschappen van de Unie te versterken met het oog op het verbeteren van zijn efficiëntie;

33. verwijst voor andere opmerkingen van horizontale aard bij het kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 10 mei 2023 ([5]) over het functioneren en het financieel beheer van en de controle op de agentschappen.

([5]) Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0190.